

Kweken met pijlgifkickers

Eén van de leukere bezigheden van de terrariumhobby is het grootbrengen van de jonge gifkickers. Ze zien opgroeien van ei tot jonge kikker. Dit is al de moeite waard op zich. Sommige kwekers hebben soms meer dan 200 larven zwemmen. Ik heb er al gehoord van meer dan 500. Je kan je wel voorstellen dat de passie dan enorm moet zijn, als je weet wat voor verzorging deze beestjes nodig hebben. Maar ik wil je waarschuwen dat als je zelf met kikkers zou willen kweken je best VEEL GEDULD moet hebben.

Eerst en vooral is het niet omdat je 4 kikkers hebt gekocht bij een kweker, dat deze dieren ook gaan kweken. Het zal van veel verschillende zaken afhangen. Uiteraard moeten de vereisten voor het welzijn van het dier prima in orde zijn (bak?; eten?,...). Het kan best zijn dat je dieren elkaar niet liggen of ze de bak niet "goed" vinden. Meestal zal je ook jonge dieren hebben, een jaartje wachten tot ze aan leggen toe zijn is dus geen uitzondering. De gemakkelijkste kikkers om mee te kweken zijn onze tricolors.

Het paargedrag

Het mannetje lukt het vrouwtje naar die mogelijke afzetplaatsen. Dit doet hij door voor het vrouwtje te lopen en te fluiten. Als ze eenmaal geïnteresseerd is, zal ze hem volgen en op zijn rug strelen met een van haar voorpoten. Dit kan soms een hele dag aanslepen. Ze kiezen de beste afzetplaats uit en beginnen dan aan het poetsen van de legplaats. Het vrouwtje legt eerst de eitjes en het mannetje bevrucht deze daarna. Dit kan gebeuren in de amplexus houding maar kan evengoed een paar dagen later ook gebeuren. (laat daarom het legsel dus best een paar dagen liggen).

Sommige soorten kunnen hun eieren ook op een blad van een bromelia leggen. Het mannetje zou na de bevruchting het legsel moeten bewaken (Ik heb dit echter nog niet waargenomen). Hij heeft ook de taak om deze eitjes vochtig te houden zodanig dat deze niet uitdrogen. Als de larven eenmaal uit het ei komen zal de man deze op zijn rug naar enkele waterplaatsen dragen. Bij sommige soorten kruipt er telkens maar 1 larf op de rug (vooral kannibalistische larven "Dendrobaten") bij andere soorten (bv.: "Epipedobaten") kunnen meerdere larven op de rug van de man meereizen. Hij zet ze af in het watergedeelte. Vanaf dan zijn de larven aan hun lot overgelaten en zullen de sterksten overleven.

Zelf opkweken van de larven?

De meeste hobbyisten kiezen ervoor om de larven handmatig op te voeden. Maar het is wel leuk om ze dat zelf te laten doen. Je kunt ze dan zien rondhuppelen met de larfjes op de rug, zoekend naar een geschikte afzetplaats.

Sommige soorten moet je dit ook laten doen (bv Oophaga pumilio). Zij brengen hun larven namelijk groot met hun eigen voedselkittjes. Verschillende malen hebben hobbyisten geprobeerd om deze soorten op te kweken met de hand. Ik heb nog van niemand gehoord dat dit ging. Als

Epipedobates tricolor

Eenmaal je een goed koppel of kweekgroepje hebt dan begint de lol. Kijken naar het paargedrag, het leggen van de eitjes, het wegbrengen, het groter worden van de larven, doorbreken van de achterpoten, voorpoten, aan land, ...

Waar leggen ze hun eieren?

De meeste kikkers houden van donkere, vochtige, gladde oppervlakten. Daarin leggen ze graag hun eieren af. Een aantal mogelijkheden steken dan de kop op.

Een leghuisje, een fotorolletje, pvc buisje,... in de bak plaatsen en kijken wat ze verkiezen. Het is het best om een aantal "huisjes" in de bak te plaatsen.

je de andere soorten eigenhandig wil grootbrengen hou er rekening mee dat sommige kannibalistisch zijn. Vooral de dendrobaten staan er om bekend dat ze hun soortgenoten kunnen opeten.

Ze scheiden ook groeiremmers af.

Door deze twee eigenschappen is het dus aangeraden om elk larfje in een apart potje op te kweken. Je zou ze eventueel ook in voldoende grote bakken met genoeg schuilmogelijkheden, kunnen opkweken.

Epipedobaten zijn dan weer niet kannibalistisch. Deze kan je dan weer samen in grotere doosjes opkweken.

Welk water gebruik je het best?

Logischer wijs zou je ervan moeten uitgaan dat regenwater een goede samenstelling heeft om de larven groot te brengen. Dit is dus niet het geval. De larven die ik hierin heb proberen groot te brengen, zijn allemaal na 1 week gestorven. Sindsdien gebruik ik gewoon leidingwater. Hierin heb ik nog geen uitval gekend.

Sommige mensen gebruiken ook een soort van theeaftreksel (rooibos of iets dergelijks).

Beschutting nodig in het water?

Je kan, als je dit wil, voor een soort beschutting zorgen. Eikenblaadjes, beukenblaadjes, javamos... kunnen allemaal gebruikt worden.

Ik heb echter ook goede ervaringen met helemaal niets in het water. Het is mogelijk dat er bepaalde stoffen in de blaadjes zitten die goed zouden zijn voor de ontwikkeling van de larven. Het kan dus geen kwaad, maar hoeft helemaal niet. Ik heb wel ondervonden als men blaadjes gebruikt er een soort van wit vliesje op het water komt. Ik vond dit eerder vervelend, maar kon op zich geen kwaad. Eventjes draaien, roeren en het was ook weer weg.

Voedsel

De larven kunnen uiteraard niet zonder eten. Ze eten zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Ik geef ze voornamelijk diepgevroren spinazie, andijvie, visvoer, algen en soms wat dode vliegjes en dergelijke.

In de handel kun je eventueel ook een doosje larvenvoer kopen. Je kan ze ook levend voer geven, ik denk dan bijvoorbeeld aan muggenlarven en tubifex. Je doet maar op. Als ze het niet willen, zullen ze het wel laten liggen.

Licht en temperatuur

Ik hou ze gewoon op dezelfde kamertemperatuur als mijn bakken. Doe er niets speciaals mee. Ook het licht is het daglicht dat door de ramen komt. Heel eenvoudig dus.

Water verversen

Als ze zo'n 3 maand in een bakje moeten vertoeven, dan is het uiteraard nodig om ze af en toe te verversen. Ik bekijk welke potjes te vuil zijn om in te leven. Die voorzie ik dan van vers water. Als ze nog maar pas in het water zitten kunnen ze nog niet zo veel troep maken. Als je ze dan matig voert dan valt het nog allemaal mee. Eenmaal wat groter dan zie je de uitwerpselen overal in het bakje liggen. Moment aangebroken om even te verversen. Als je ze teveel eten hebt gegeven, kan dit ook beginnen rotten. Ook dit even in het oog houden. Sommige hobbyisten houden een strak schema aan. Elke week vers water, sommigen na 2 dagen, anderen dan weer na 4 weken. Kijk zelf even wat voor u haalbaar is. Ik kan me voorstellen als je 200 larven hebt zwemmen, je niet alle dagen zin hebt om deze potjes allemaal te verversen.

Luciferpootjes

Is de benaming voor het verschijnsel dat sommige jonge diertjes vertonen. Hun voorpoten zijn slecht ontwikkeld. Daardoor kunnen ze niet recht opzitten. Ze kunnen dan ook niet goed rondspringen. Deze diertjes zullen dan vlug sterven. Het is de grootste nachtmerrie van een kweker. Aangezien de voorpoten als laatste doorkomen, kun je dus niet op voorhand weten of het een goed dier is of niet. Je moet de volledige metamorfose afwachten om dit te constateren. Men weet ook niet wat nu eigenlijk de oorzaak van dit fenomeen is. Ligt het bij de ouderdieren of aan de jonge kikker zelf? Aan een tekort aan vitaminen, uv, kalk, gevarieerd voedsel,... ? Zolang men de oorzaak niet kent, kan men dus ook niet gericht of preventief handelen. Het beste is dan een snelle dood voor de kikker. Jammer!